

NORGES HØYESTERETT

Den 9. januar 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Bårdsen, Matheson og Bergh i

HR-2017-47-U, (sak nr. 2017/36), straffesak, anke over kjennelse:

Den offentlige påtalemyndighet

mot

A (advokat Thor Bache-Wiig)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over kjennelse om varetektsfengsling etter utleveringsloven § 15, jf. straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 1.
- (2) A er krevd utlevert til Republikken Moldova. Til grunn for utleveringen er en dom fra Moldova der A er dømt til fengsel i 7 år, hvorav 6 år, 11 måneder og 10 dager av soningen gjenstår. Borgarting lagmannsrett slo i kjennelse 6. oktober 2016 fast at vilkårene for utlevering er til stede, og Høyesteretts ankeutvalg forkastet As anke i kjennelse 26. oktober 2016. A sonet frem til 4. desember 2016 en dom i Norge.
- (3) Ringerike tingrett avsa 1. desember 2016 en kjennelse med slik slutning:

"A, født 00.00.1984 kan holdes i varetektsfengsel inntil annet blir bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 30.01.2017."
- (4) A anket til Borgarting lagmannsrett som 5. januar 2017 avsa kjennelse med slik slutning:

"A løslates."
- (5) Påtalemyndigheten har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Det er i hovedsak gjort gjeldende at lagmannsrettens lovtolkning av utleveringsloven § 15 nr. 2 er feil. Den fengslede har etter denne bestemmelsen rett til å begjære en ny behandling av

fengslingsspørsmålet etter 3 uker. Den fengslede har ikke fremsatt en begjæring om prøving av fengslingen i denne saken. Ordlyden i denne bestemmelsen kan ikke forstås slik at fengsling ut over 3 uker uten ny kjennelse ikke må finne sted.

(6) As forsvarer har vist til lagmannsrettens begrunnelse og har ikke ytterligere merknader.

(7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:

(8) Anken er en videre anke hvor ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388.

(9) Lagmannsretten skriver følgende i kjennelsen:

"Siktete har med grunnlag i tingrettens fengslingskjennelse sittet fengslet siden 5. desember 2016. Treukersfristen i utleveringsloven § 15 nr. 2 utløp 26. desember 2016. Siktete må etter dette løslates."

(10) Lagmannsretten har altså forstått utleveringsloven § 15 nr. 2 slik at den gir en fengslingsfrist som normalt er tre uker. Dette er ikke riktig lovforståelse.

(11) Utleveringsloven § 15 nr. 2 lyder:

"Når retten ikke bestemmer annet, skal dens beslutning om å anvende tvangsmiddel gjelde til begjæringen om utlevering er avgjort, og utlevering i tilfelle satt i verk, jfr. dog § 19 nr. 2. Den som er begjært utlevert, skal likevel ha rett til å få prøvet slik beslutning på nytt når det er gått mer enn 3 uker siden beslutningen ble truffet eller sist prøvet."

(12) Ordlyden setter ingen ytre tidsfrist, slik lagmannsretten legger til grunn. Beslutningen kan som et utgangspunkt gjelde helt frem til begjæringen om utlevering er avgjort. Men den som er fengslet har rett til å kreve prøving hver tredje uke, jf. også Rt. 2013 side 355 335* avsnitt 11.

(13) Lagmannsretten har bygget på forarbeidene til § 15 nr. 2 i Ot.prp. nr. 30 (1974–1975) side 42. Departementet viser her til at det "er foreslått en tidsgrense på 3 uker, dog slik at retten kan forlenge den inntil 2 uker om gangen", og også utdyper hva som ligger i dette forslaget. Høyesteretts ankeutvalg er enig i at det som står i det lagmannsretten refererer fra forarbeidene isolert sett støtter lagmannsrettens lovforståelse. Men de forarbeidsuttalelsene som lagmannsretten viser til, gjaldt et forslag til § 15 nr. 2 som ikke fikk tilslutning i Stortinget, og som fremgår av Ot.prp. nr. 30 (1974–1975) side 54.

(14) I Innst. O. nr. 61 (1974–1975) side 4, som er den relevante delen av forarbeidene, heter det:

"Komiteen har vurdert om det er riktig i § 15 nr. 2 i utkastet å ha en bestemt lengstefrist for adgang til å anvende tvangsmiddel som nevnt i nr. 1 i utleveringssaker. Det er i og for seg klart at det i forbindelse med fengsling av den som er begjært utlevert, må settes en lengstefrist for fengslingen. Dette følger allerede av straffeprosesslovens § 239 annet ledd. Det som taler mot her å operere med faste frister i loven er at det ofte kan være tidskrevende å få behandlet forlengelser i fengslingsaker, og av praktiske grunner må behandlingen av utleveringsspørsmålet i denne tiden ofte stilles i bero ..."

Det er selvsagt på den annen side viktig å ha garantier for at den som er begjært utlevert ikke sitter lenger enn nødvendig i varetektfengsel. Komiteen mener dette hensynet kan ivaretas ved at den som er begjært utlevert gis adgang til å kreve spørsmålet om bruk av tvangsmiddel vurdert på nytt etter en viss tid ... "

- (15) Det fremgår samme sted at komiteen, i samråd med departementet, foreslo den ordlyden som senere også ble vedtatt – og som fremdeles gjelder.
- (16) Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Wilhelm Matheson
(sign.)

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

* Rettet 12. januar 2017, jf. straffeprosessloven § 44.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Riktig utskrift: